Należytość pocztowa uiszczona gotówką. Cena egz 25 gr.

GŁOS NARODU

NR. 91. — ROK XL.

PONIEDZIAŁEK
3 KWIETNIA 1933.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
Miesięcznie	6·20 zł.	5·70 zł.	6·20 zł.	9·50 zł.	5·70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Krytyczna sytuacja handlu w Zachodniej Małopolsce

Z obrad walnego zebrania Krak. Kongregacji Kupieckiej. — Postulaty pod adresem rządu, władz skarbowych i gminy. — Sąd polubo wny i Bank Mieszczańsko-Ludowy.

Wczoraj obradował w Krakowie walny zjazd delegatów Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej, reprezentującej całe chrześcijańskie kupiectwo Zachodniej Małopolski. Obrady zjazdu **poświęcone były głównie omówieniu katastrofalnej sytuacji handlu polskiego i obmyśleniu środków zaradczych, któreby mogły przynieść przynajmniej doraźną pomoc.** Sytuację kupiectwa charakteryzowało sprawozdanie z działalności za rok ubiegły, wygłoszone przez sekretarza K. K. K. dra Dobrowolskiego, poczem rozwinęła się obszerna, chwilami bardzo ożywiona dyskusja.

Uchwalono jednomyślnie rezolucję stwierdzającą, iż „**przeważna część kupiectwa m. Krakowa jakoteż Małopolski Zachodniej znajduje się w końcowem stadjum wyczerpania i upadku.** Walne Zebranie K. K. K. zwraca się wobec tego do władz rządowych z usilnym apelem, by **celem ratowania mających jeszcze szanse utrzymania się przy życiu kupieckich warsztatów pracy zechciały im udzielić niezbędnych ulg,** zwłaszcza w zakresie **ustawodawstwa podatkowego i socjalnego i by zrealizowały te postulaty, które w zakresie doraźnej naprawy polskiego handlu wysunęła Rada Naczelna Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego w Warszawie**".

Na zjeździe stwierdzono również, że wbrew zasadzie współpracy rządu z samorządem gospodarczym, **cały szereg ważnych projektów ustawodawczych o charakterze gospodarczym został wniesiony do Sejmu, względnie ogłoszony w drodze rozporządzeń bez zasięgnięcia opinji samorządu gospodarczego, reprezentowanego przez izby przemysłowo-handlowe.** W wielu wypadkach projekty takie były przesyłane izbom nie do zaopinjowania, lecz **tylko do wiadomości.** Powołując się na **ustępstwa podatkowe** na rzecz rolnictwa, wysuwa Krakowska Kongr. Kup. pod adresem władz skarbowych postulat **umarzania zaległości podatkowych także w odniesieniu do handlu, a to przez jak najliberalniejsze traktowanie indywidualnych próśb umorzeniowych przez urzędy i izby skarbowe.** Niewątpliwie uzasadnionym jest także uchwalony wczoraj postulat obniżenia **zryczałtowanego** podatku przemysłowego. Jak wiadomo, podatek ten wprowadziło Ministerstwo Skarbu w lutym ubiegłego roku **opierając się na cyfrach obrotu handlu z lat 1928 — 30,** a więc okresu stosunkowo korzystnej konjunktury. W dzisiejszych warunkach ryczałty te są niewspółmiernie wysokie i obniżenie ich **conajmniej o 30 procent** staje się paląca koniecznością. Przyjęto również uchwałę, która powołując się na fakt udzielenia rzemiosłu **kredytu** ponad 3-miljonowego, domaga się **analogicznej pomocy kredytowej ze strony banków państwowych** na rzecz kupiectwa.

Bardzo silnie akcentowano w dyskusji potrzebę **obniżenia przez gminę opłat za światło elektryczne dla lokali handlowych oraz za gaz.** Obecny prezydent miasta miał w tej sprawie udzielić, podobno, pewnych wiążących przyrzeczeń.

Nadmienić należy, że na zjeździe zrealizowaną została **inicjatywa,** będąca wynikiem dzisiejszych **stosunków** w zakresie wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przewlekłej a kosztownej procedury. Utworzono mianowicie **stały sąd polubowny przy K. K. K.,** powołując do niego szereg delegatów. Dla zorganizowania zaś pomocy kredytowej, postanowiono **zasilić udziałami istniejący przy Kongregacji „Bank Mieszczański-Ludowy"**, instytucję kredytową o charakterze spółdzielczym.

Szereg interesujących szczegółów z wczorajszych obrad K. K. K. omówimy w najbliższym numerze.

Nowy angielski plan współpracy państw zachodnich.

W PLANIE UWZGLĘDNIONO ZASTRZEŻENIA FRANCJI, POLSKI I MAŁEJ ENTENTY.

Paryż 2 kwietnia. Ambasador angielski w Paryżu lord Tyrrell odwiedził wczoraj późnym wieczorem ministra spraw zagranicznych Paul Boncoura i **wręczył mu nowy plan układu o współpracy państw zachodnich, opracowany przez rząd angielski.** Treść nowego projektu angielskiego **nie została jeszcze ogłoszona.** Wedle ostatnich dzienników porannych, plan rządu angielskiego w swych najistotniejszych zarysach **ma być ideowo zbliżony do projektu Mac Donalda w sprawie rozbrojenia i pod względem rozbrojenia odbiega od plana Mussoliniego. Pozatem nowy plan angielski ma zawierać daleko idące uwzględnienie zastrzeżeń, podniesionych przez Francję, Polskę i Małą Ententę odnośnie do planu Mussoliniego.**

Herriot przeciw rewizji traktatów.

Paryż, 2 kwietnia. W artykule poświęconym projektowi Mussoliniego w sprawie współpracy państw zachodnich dawny premjer Herriot zwraca się w „Petit Provencale" **przeciw rewizji traktatów pokojowych.** Herriot atakuje Włochy i pisze: „Jeżeli Niemcy walczą o rewizję traktatu pokojowego, to jest to zrozumiałe. **Ale jeżeli Włochy, które współpracowały nad traktatem wersalskim, podpisały go dobrowolnie i w żadnym wypadku nie zostały pokrzywdzynone — obecnie występuje przeciw niemu — to tego zdrowym rozumem ogarnąć niepodobna.** Postawić trzeba również pytanie, **co stanie się z prawem samostanowienia narodów w razie realizacji planu Mussoliniego.** Inicjatorzy planu współpracy 4 państw widocznie zapomnieli, że rewizja traktatów pokojowych oznacza nową wojnę".

DZIŚ DECYZJA RZĄDU W SPRAWIE PAKTU CZTERECH.

Paryż, 2. 4. (PAT). Jak informuje prasa, w poniedziałek w godzinach rannych odbędzie się posiedzenie rządu francuskiego, **na którem mają zapaść decyzje w sprawie stanowiska Francji w stosunku do projektu paktu czterech mocarstw.**

ZABIEGI DYPLOMATYCZNE PRZEDSTAWICIELA MAŁEJ ENTENTY.

Paryż, 2. 4. (PAT). Minister spraw zagranicznych Rumunji **Titulescu odbył dzisiaj w godzinach przedpołudniowych konferencję z posłem do parlamentu p. Andre Tardieu, b. premjerem.** W godzinach wieczornych **min. Titulescu ma się spotkać z ambasadorem de Jouvenelem**

Ludność dublińska zdemolowała kwaterę komunistów

Dublin, 2 kwietnia. (PAT). Formalne oblężenie głównej kwatery komunistycznej przez grupę ludności dublińskiej **zakończyło się jej zdobyciem i zdemolowaniem oraz ucieczką menerów komunistycznych pod osłoną policji.** Jakkolwiek akcja ta napotkała na zdecydowane przeciwdziałanie władz administracyjnych, to jednak policja okazała się bezsilna wobec nieoczekiwanego ataku zorganizowanego tłumu na siedzibę komunistyczną. **33 osób odniosło cięższe i lżejsze obrażenia,** lokal **został spalony, a czerwone sztandary i literatura komunistyczna zniszczone.**

—§—

Senat gdański żąda pełnomocnictw.

Gdańsk, 2 kwietnia. (PAT) Senat gdański złożył wczoraj w sejmie projekt nowej ustawy o pełnomocnictwach. **Projekt przewiduje udzielenie senatowi daleko idących uprawnień w zakresie ustawodawstwa i administracji na przeciąg czterech lat. Pełnomocnictwa senatu są wzorowane na pełnomocnictwach rządu Rzeszy.** Senat uzależnia dalsze pozostanie u władzy od stanowiska jakie zajmie sejm w sprawie pełnomocnictw. **Sejm gdański rozpocznie obrady nad pełnomocnictwami w nadchodzący piątek.**

MIN. GOEBBELSOWI NIE ZEZWOLONO NA ODCZYT W GDAŃSKU?

Gdańsk, 2 kwietnia (PAT). Według obiegających pogłosek, w nadchodzącym tygodniu **miał przybyć do Gdańska minister Rzeszy dr. Goebbels w celu wygłoszenia mowy na zebraniu publicznem. Senat podobno odmówił zezwolenia na to zebranie i przyjazd Goebbelsa został jakoby odwołany. W kołach hitlerowskich panuje z tego powodu wielkie niezadowolenie.**

UTRUDNIENIE DZIAŁALNOŚCI HITLEROWCÓW W GDAŃSKU.

Gdańsk, 2. 4. (PAT). Na skutek opublikowanego zarządzenia senatu **nawet zebrania zamknięte członków partji mogą się odbywać jedynie za uprzedniem zgłoszeniem tego rodzaju zebrania w prezydjum policji conajmniej na 48 godzin przed terminem zebrania.** Działalność agitacyjna hitlerowców w związku z tem **napotyka na wielkie trudności.**

Nowa linja okrętowa

z Gdyni do Ameryki Połudn.

Gdynia, 2. 4. (PAT). Wczoraj odbyła się w porcie gdyńskim **inauguracja nowej linji okrętowej, która połączyła Gdynię z portami południowo amerykańskiemi.** Linja ta została uruchomiona przez znanego armatora szwedzkiego Johnsona ze Sztokholmu. W uroczystości, która odbyła się na motorowcu „Pacific", wzięli udział przedstawiciele linji ze Sztokholmu oraz zaproszeni goście z pośród miejscowych władz i sfer gospodarczych i portowych. Statki na tej linji kursować będą co miesiąc. Następnym statkiem, który przybędzie do Gdyni 1 maja będzie motorowiec „Cronprincesse Margeritta", znany z tego, że w jesieni ub. r. uratował załogę statku „Niemen".

REKORDOWY TRANSPORT Z MORZA CZARNEGO DO GDYNI.

Gdynia. (PAT). Przybył do Gdyni statek „Katowice" z ładunkiem 37.000 bel tytoniu oraz 8.000 skrzyń cytryn. Statek ten przybył bezpośrednio z morza Czarnego, gdzie załadował tytoń oraz z Palermo na Sycylji, gdzie załadował cytryny. Zarówno tytoń jak cytryny zostały dostarczone w pierwszorzędnym stanie i rekordowo szybkim czasie.

DAR SANACYJNYCH LUDOWCÓW DLA P. SŁAWKA.

Grupa ludowa w B. B. wydała w sobotę śniadanie dla pułkownika Sławka. Poseł Kielak oświadczył pułk. Sławkowi, że w uznaniu jego zasług dla ruchu ludowego grupa ludowa BB. **ofiarowuje mu zagrodę włościańską w Racławicach.**

——o——

Generałowie rumuńscy bronią powagi armji.

Bukareszt, 2. 4. (PAT). Sbotnie posiedzenie senatu przeciągnęło się do późnej nocy. Omawiano sprawę zamówień wojskowych, poczynionych w zakładach Skody. W **obradach uczestniczyło kilku generałów,** którzy w przemówieniach swych podkreślili, że umowy zawarte odpowiadają całkowicie technicznym potrzebom armji. W końcu posiedzenia zabrał głos b. szef sztabu gen. Presan, który protestując przeciwko zarzutom, stawianym armji, zażądał natychmiastowego wszczęcia dochodzeń, celem utrzymania należytego jej prestiżu.

Żydzi francuscy w obronie Żydów niemieckich.

Paryż, 2 kwietnia. Wczoraj wieczór odbyła się w Paryżu olbrzymia demonstracja żydostwa francuskiego przeciw teroryzowaniu żydostwa niemieckiego przez rząd Hitlera. W demonstracji, która się odbyła pod przewodnictwem naczelnego rabina Francji — wzięły udział tysiączne rzesze żydostwa paryskiego oraz liczne delegacje wszystkich organizacyj żydowskich z całej Francji. Przyjęta rezolucja apeluje do opinji publicznej całego świata cywilizowanego o wstawienie się za przywróceniem w Niemczech prawa, godności ludzkiej i wolności wyznań.

DEMONSTRACJE ŻYDOWSKIE W CHILE.

Nowy Jork, 2 kwietnia. W Santiago de Chile odbyła się wielka demonstracja żydów na znak protestu przeciw akcji antyżydowskiej w Niemczech. Uchwalono zwrócić się telegraficznie do Ligi Narodów z protestem przeciw uciskowi żydostwa niemieckiego. Rezolucja wypowiada się za bojkotem towarów niemieckich aż do czasu ustania prześladowań żydów w Niemczech oraz za zerwaniem wszelkich stosunków z niemieckiemi instytucjami finansowemi.

ZAMACH BOMBOWY NA LOKAL HITLEROWSKI.

Berlin, 2 kwietnia. Do lokalu oddziału szturmowego partji hitlerowskiej na przedmieściu Barmbeck w Hamburgu rzucili wczoraj wieczór nieznani sprawcy dwie bomby, z których jedna eksplodowała i zniszczyła całe wnętrze lokalu. Trzecią bombę znaleziono porzuconą przed lokalem. Ofiar w ludziach niema.

NOWY OBÓZ KONCENTRACYJNY.

Berlin, 2 kwietnia (PAT). W Bremie utworzono nowy obóz koncentracyjny, **gdzie umieszczono w ostatnich dniach około 100 więźniów,** rekrutujących się z pośród socjaldemokratów i komunistów.

Berlin, 2 kwietnia (PAT) Kierownik kliniki uniwersyteckiej w Bonn **prof. Kantorowicz** został dzisiaj **aresztowany.** Powody tego zarządzenia nie są znane.

Samobójstwo b. prezydenta Urugwaju

usuniętego przez zamach stanu.

Paryż, 2 kwietnia. (PAT). Pomimo surowej cenzury, zaprowadzonej w Montevideo nadeszły tu informacje o dokonaniu zamachu stanu w Urugwaju. Rada państwa oraz jej parlament zostały rozwiązane, przyczem dokonano szeregu aresztowań wśród wybitnych parlamentarzystów. **Jednocześnie zorganizowana została junta, która zajmie się zwołaniem w swoim czasie konstytuanty dla przeprowadzenia zmian w obowiązującej obecnie ustawie konstytucyjnej Urugwaju.** Również nadeszła tu wiadomość z Buenos Aires o samobójstwie b. prezydenta Urugwaju Baltazara Bruma. **Rozpaczliwego czynu b. pezydent dokonał w związku z wydanym przez juntę rządzącą nakazem aresztowania go.**

——§——

RUCH — GARBARNIA 6:0 (2:0).

W Wielkich Hajdukach rozegrały mecz ligowy drużyny Ruchu i Garbarni. Zwyciężył Ruch w stosunku 6:0 (2:0).

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 3: św. Ryszarda.
Wtorek 4: św. Izydora,
Wtorek: wschód słońca o godz. 5.28, zachód o godz. 18.39.

KONFISKATA „GŁOSU NARODU" Numer niedzielny naszego pisma uległ konfiskacie. Po usunięciu skonfiskowanej notatki, wydaliśmy nakład drugi, który został rozesłany do prenumeratorów.

W WYNIKU KONKURSU, urządzonego przez miasto na **propagandowe afisze Krakowa**, otrzymali nagrody: I. Fr. **Cieślik** (100 zł.) **II. M. Majerska** (75 zł.) III. M. **Żelazo** (30 zł.). Dwa pierwsze nagrodzone projekty przedstawiają artystyczne fotografje zabytków Krakowa z odpowiedniemi napisami: „Obowiązkiem Polaka znać Kraków" i „Cracovia totius Poloniae urbs celeberrima".

ZARZĄD PARKU MIEJSKIEGO „LAS WOLSKI" przeniósł się z dniem 1 bm. do „Domku myśliwskiego" w Lesie Wolskim (przy wejściu do parku od Woli Justowskiej), telefon Nr. 137-44.

NOWA USTAWA O WSTRZYMANIU EKSMISJI SĄDOWYCH. Ustawa wstrzymująca eksmisje sądowe na czas od 1-go kwietnia do 31 paźdz. br. wobec bezrobotnych lokatorów, zajmujących mieszkania w starych domach 1-o i dwu-izbowe, ogłoszoną została już w Dzien. Praw Państw. 31 marca br. Wobec tego lokatorzy, zagrożeni eksmisją sądową, winni we własnym swym interesie **niezwłocznie** wnosić do Sądu **prośby o wstrzymanie** na powyżej określony czas eksmisyj z mieszkań powyżej opisanych. Wszelkich prawnych porad i informacyj udziela biuro Zw. Lokatorów (Pl. Matejki 3) swym członkom bezpłatnie.

CHOROBY ZAKAŹNE W KRAKOWIE. W Magistracie zgłoszono w ubiegłym tygodniu następujące choroby zakaźne: szkarlatyny 5 wypadków, dyfterji 9, kokluszu 3, ospy wietrznej 2

OKRADŁA SŁUŻĄCĄ. Brzydkiego „prima aprilis" spłatano S. Wilgoszównie, służącej. Jak zgłosiła na policji, dnia 1 bm. nieznana kobieta zgodziła ją do służby na ul. Lubelskiej, zaprowadziła ją na ul. Mostową, posłała ją do apteki, po aspirynę, a w międzyczasie oddaliła się z jej koszem z garderobą wart. 200 złotych.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY

WYKŁAD KS. PROF. DRA KRZESIŃSKIEGO. Dziś, w poniedziałek, o godzinie 7 wieczór, Ks. Prof. Andrzej Krzesiński wygłosi w Domu Katolickim (ul. Straszewskiego 18) wykład p. t.: **„Śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa w kulturze duszy ludzkiej".**

ZEBRANIE TOW. PRZYRODNIKÓW odbędzie się we wtorek 4 b. m. w sali wykładowej Zakł. Mineralogicznego U. J. (Gołębia 11, II p.). Początek o godzinie 6.15 popołudniu.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

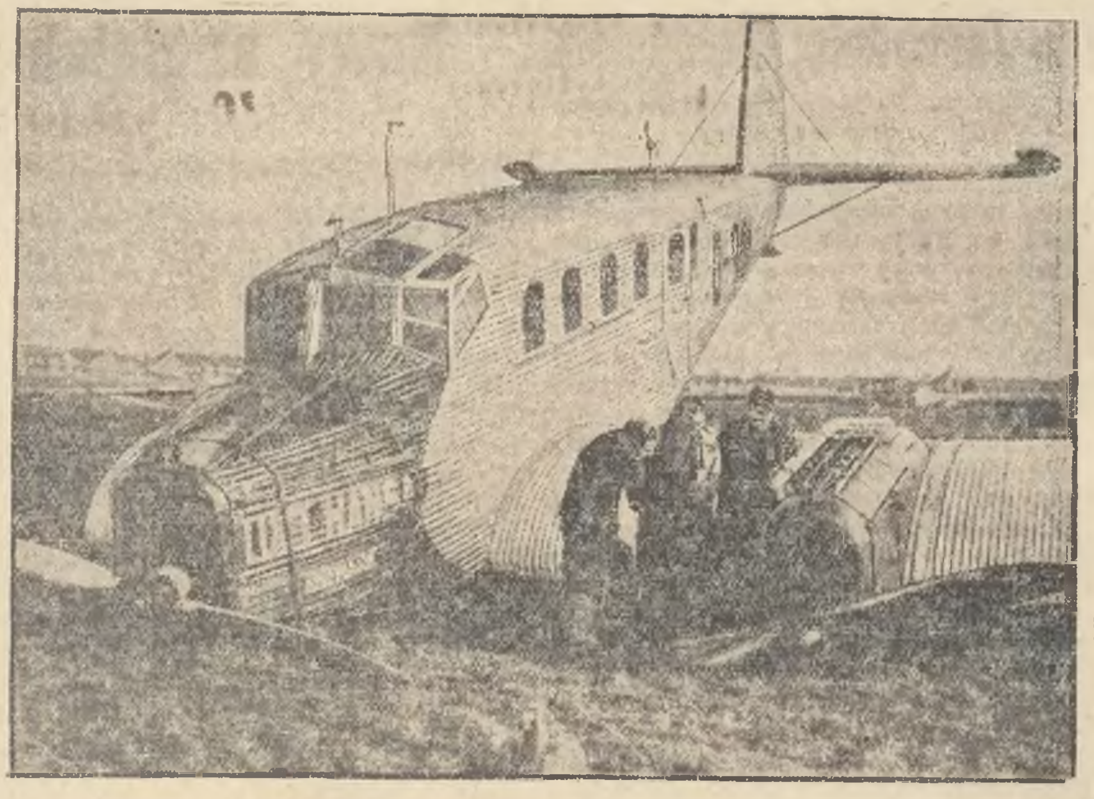
Poniedziałek: „Kraina uśmiechu".
Wtorek: „Bziczek"
Środa 5. IV. „Dziewczęta w mundurkach".

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: Luana (Rajski ptak).
ŚWIT: Król królów.
APOLLO: „Moja żona awanturnica".
ADRIA: „Kinomanjak" z Haroldem Lloydem
UCIECHA: Pieśń serca (licytacja miłości).
SŁOŃCE: Wszystko dla dziewczyny (Harry Peel).
BAGATELA: Drewniane krzyże.
SZTUKA: „Arjana" (Elżbieta Bergner).
PROMIEŃ: Kongres tańczy (Liljan Harvey, Henryk Garrat).
ATLANTIC: Kawalerowie dzikiego Zachodu (w roli gł. George O'brien), oraz Białe Szaleństwo.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA na czas od 3 do 5 bm.: film p. t. „Białe cienie". W rolach głównych Monte Bhie, Agnel Torres.

Pamiętaj złożyć ofiarę na rzecz bezrobotnych na ręce Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego

Serja katastrof samolotowch

nawiedziła świat. Ofiarami padło 3 somoloty pasażerskie, grzebiąc pod sobą po kilkanaście osób załogi i pasażerów. Między innemi uległ wypadkowi samolot pocztowy kursujący na linji Londyn — Berlin; tym razem obyło się na szczęście bez ofiar w ludziach.

Akademja na początek Roku Świętego

ODBYŁA SIĘ WCZORAJ, W NIEDZIELĘ W DOMU KATOLICKIM.

Kraków poważnie rozpoczął tegoroczny jubileusz 1900-lecia Męki Pańskiej Akademją, która w ub. niedzielę, 2 bm. odbyła się w Domu Katolickim, a która ponadto była także hołdem dla Ojca św. z okazji niedawno minionej 11-tej rocznicy koronacji papieskiej. Uroczystość zaszczycili swą obecnością: Ks. Metropolita **Sapieha** i Ks. biskup **Rospond.** Z kapituły katedralnej byli obecni: Ks. prał. **Kulig** i Ks. prał. **Skoczyński,** następnie Ks. infułat **Kulinowski,** Ks. prał. **Hanuszek.** Z Akcji Katolickiej byli: prezes diecezjalny Akcji Kat. p. **Turowicz,** prezes dekanalny dr. **J. Gawroński** i Ks. dyr. **Lubowiecki.** Pozatem przybyli na Akademję przełożeni klasztorów krakowskich. Złota Sala Domu Katolickiego wypełniła się szczelnie publicznością ze sfer katolickich Krakowa. Uroczystość rozpoczął chór Krak. Tow. Oratoryjnego pod kier. O. **Fabjana Madury** pieśnią „Tu es Petrus" Dubois.

Następnie zabrał głos b. dyr. gimnazjalny, dr. **Antoni Kukliński.** Mówca porównał Kościół katolicki do potężnego państwa, które obejmuje 300 miljonów dusz, istnieje już 2 tysiące lat, a celami swemi sięga w wieczność. Państwo to nie dąży do celów świeckich; grawituje ku temu, co wieczysto, co duchowe. W osobie Ojca św. krystalizuje się cała ta społeczność chrześcijańska. Najwyższy jego urząd jest tylko służbą dla ludzkości. Mówca podkreśla ogromne znaczenie encyklik papieskich w sprawie państwa, ustroju społecznego, wychowania i in. Przemówienie zakończył mówca 3-krotnym okrzykiem na cześć Ojca św.

Następnie zabrał głos Ks. prof. dr. **Józef Kaczmarczyk.** Prelegent podkreślił, że znak krzyża jest symbolem ogłoszonego Anno Santo jako nadzieja, że przyniesie on ulgę cierpiącej ludzkości. Krzyż — ongiś symbol hańbiącej śmierci — jest obecnie siłą atrakcyjną.

Odkupienie — którego symbolem jest Krzyż, jest niezniszczalne. Niezniszczalną jest Jego Prawda... Niezniszczalną jest Jego łaska... Niezniszczalnym jest Jego Kościół. „Pewny swego boskiego początku i boskiej nauki, nie ustępuje ani na chwilę ze swego dogmatu i moralności i choć zmieniają się czasy i ludzie, on się w istocie swej nie zmienia, nauka Jego zawsze ta sama, zawsze po wszystkie czasy na wszystkie ludzkie potrzeby wystarczalna. I dlatego choć w różny sposób zwalczany a przecież nigdy nie zwalczony — jest Kościół Chrystusowy po wszystkie czasy i dla wszystkich ludzi dobrej woli jedyną przystanią pokoju serca i ukojeniem duszy. Dlatego prawie każdy dzień notuje różne konwersje do katolickiego Kościoła ludzi. Rozwija się akcja katolicka, wyolbrzymia ruch misyjny, powstaje hierarchja kościelna pośród ludów nie europejskich — na elemencie tubylczym oparta. Jeżeli tu i ówdzie wśród t. zw. cywilizowanych społeczeństw zdarzają się luki w tej budowie Kościoła Chrystusowego — jeżeli tu lub ówdzie jakaś cegiełka z tej budowy wypada, — to jej Boski budowniczy zaraz wypełnia lukę nowemi, świeżemi częściami".

„Skoro więc mamy zamknąć 19. wiek od chwili Odkupienia świata, winniśmy tę najwspanialszą rocznicę witać i obchodzić z żywiołową radością. Wszyscy winniśmy z uwielbieniem pospieszyć do tronu łaski miłosiernego Jezusa. Do Niego należą wszystkie wieki minione i przyszłe, bo On jest „Królem wieków" — z Niego, jak z niewyczerpanego nigdy zdroju, wypływa wszelka piękność, wszelka moc, wszelka prawdziwa wielkość. Jemu winien świat cały wszelkie światło, wszystkie cnoty, wszystkie dobra. On pobłogosławił nasze kolebki; On przez swe pociechy niewysłowione łagodzi boleści naszego życia; On podtrzymuje i ożywia nasze nadzieje; On przyjmie nas kiedyś do swego Królestwa chwały, które nabył za cenę miłości nieskończonej. Niechże więc ziemia cała opiewa Jego miłosierdzie, niech Imię Jego słodkie rozbrzmi błogosławione i wielbione na wszystkich ustach, we wszystkich pieśniach miłości — niechże nasza pokorna i gorąca modlitwa wznosi się do Niego, sprowadzając na wszystkich obfite upusty Jego miłosierdzia, niech serca nasze gorejące nie gasnącą nigdy miłością będą zawsze zwrócone ku Jezusowi, Boskiemu duszy naszych Odkupicielowi".

Po przemówieniu Ks. dr. Kaczmarczyka zakończono Akademję odśpiewaniem „Boże coś Polskę".

POLSKI EKSPORT NAFTOWY.

Warszawa, 2. 4. (Telef. wł.). Minister przemysłu i handlu podpisał rozporządzenie o ustanowieniu przymusowej organizacji **„Polski Eksport Naftowy", która** ma na celu regulowanie eksportu produktów naftowych na zasadzie proporcjonalnego rozdziału na poszczególne przedsiębiorstwa.

Sport.

Piłka nożna w Krakowie.

WISŁA — K. S. „06" MYSŁOWICE 3:2.

Pierwsza połowa gry ubiegła pod znakiem przewagi Wisły, w drugiej górowali Ślązacy wyzyskując silny wiatr, który zerwał się nieoczekiwanie. Bramki dla czerwonych zdobyli **Adamek, Reyman I** i **Artur,** dla gości **Walczuk** i **Ksol.** Rogów 6:5 dla Wisły. Publiczności około pół tysiąca.

CRACOVIA — PODGÓRZE 3:0.

Pierwszy występ benjaminka ligi Podgórza wypadł blado. Poszczególni gracze tej drużyny wykazują poważne braki techniczne, które nadrabiają ambicją i ofiarnością. Nieuadzwyczajnej dyspozycji Podgórza sekundowała Cracovia demonstrując zwłaszcza przed pauzą grę równie słabą jak jej przeciwnik. Toteż zawody nie należały do zbyt interesujących. Naogół przez cały czas gry przeważała Cracovia. Pierwsza bramka dla gospodarzy pada już w 2 minucie gry, po rogu bitym przez Kubińskiego, który bramkarz Podgórza piąstkuje do własnej bramki. Również dalsze dwa punkty zdobywają białoczerwoni po rzutach rożnych, a to w 8 minucie przez Kossoka i w 75 przez Malczyka. Rogów 9:4 dla Cracovii. Sędziował p. Schneider. Publiczności nadspodziewanie dużo bo przeszło 3 tysiące.

Trzy i pół miljona piłkarzy.

Ostatnia statystyka piłkarstwa światowego wykazała, że w piłkę nożną gra dzisiej w całym świecie 3 i pół miljona osób. „Armja" ta jest najlepszym dowodem mocarstwowego stanowiska piłkarstwa wśród innych dziedzin sportu. — Pierwszeństwo dzierży tu naturalnie Europa z 3 miljonami piłkarzy. Poł. Ameryka, która stosunkowo jest siedzibą mistrzów świata ma stosunkowo mało graczy. Oto dokładne zestawienie:

	graczy	klubów
Europa	3.100.000	69.000
Poł. Ameryka	212.000	8.800
Półn. Ameryka	105.000	2.450
Azja	55.000	950
Afryka	42.000	465
Ameryka Środk.	5.800	294
Australja	4.700	92
Razem:	3.525.000	76.051

Największa cyfra piłkarzy w Europie przypada na Niemcy, które nieznacznie tylko dystansują Anglję. Sytuacja Polski przedstawia się dość skromnie — zajmujemy 15 miejsce:

	klubów	graczy
1. Niemcy	7.277	930.000
2. Anglja	40.000	900.000
3. Francja	7.139	125.000
4. Belgja	1.400	120.000
5. Szkocja	14.000	110.000
6. Szwecja	845	91.000
7. Węgry	360	72.000
8. Holandja	1.165	71.000
9. Włochy	2.086	69.000
10. Danja	363	65.000
11. Szwajcarja	329	59.000
12. Austrja	319.	46.000
13. Czechosłowacja	980	39.000
14. Jugosławja	460	35.000
15. Polska	680	33.200
16. Hiszpanja	298	30.000

Terminarz rozgrywek o mistrzostwa Ligi

Po wprowadzeniu zmiany do pierwotnego projektu rozgrywek o mistrzostwa Ligi PZPN — nowy terminarz rozgrywek przedstawia się następująco:

Grupa Zachodnia:

W Krakowie: 9. 4. — Wisła—Ruch; 23. 4. — Garbarnia—Warta; 30. 4. — Podgórze—Garbarnia; 3 maja — Wisła—Cracovia; 14. 5. — Cracovia—Warta; 21. 5. — Garbarnia—Cracovia; 25. 5. — Wisła—Podgórze; 28. 5. — Podgórze—Warta; Wisła—Garbarnia; 11. 6. — Podgórze—Ruch; Cracovia—Wisła; 15. 6. — Podgórze—Cracovia; 18. 6. — Wisła—Warta; 25. 6. — Garbarnia—Wisła; 2 lipca: Cracovia—Garbarnia; 9 lipca — Garbarnia—Podgórze i Cracovia—Ruch; 16 lipca Garbarnia—Ruch i Podgórze—Wisła;

W Poznaniu: 9 kwietnia: Warta—Podgórze; 30 kwietnia: Warta—Wisła; 21 maja: Warta—Ruch; 11 czerwca: Warta Garbarnia; 25 czerwca: Warta—Cracovia.

W Wielkich Hajdukach: 2 kwietnia: Ruch—Garbarnia; 17 kwietnia: Ruch—Podgórze: 23 kwietnia: Ruch—Wisła: 28 maja: Ruch—Cracovia: 2 lipca: Ruch—Warta.

W grupie wschodniej terminarz rozgrywek ligowych przedstawia się następująco:

W Warszawie: 23 kwietnia: Warszawianka—ŁKS; 30 kwietnia Legja—22 pp.; 14 maja: Warszawianka—22 pp.; 21 maja: Legja—Warszawianka; 28 maja: Legja—ŁKS; 11 czerwca: Legja—Pogoń; 18 czerwca: Legja—Czarni; 25 czerwca Warszawianka—Legja; 9 lipca: Warszawianka—Pogoń; 16 lipca Warszawianka—Czarni.

W Łodzi: 30 kwietnia: ŁKS—Czarni: 23 maja: ŁKS—Pogoń; 11 czerwca: ŁKS—Warszawianka: 25 czerwca: ŁKS—22 pp.: 9 lipca ŁKS—Legja.

We Lwowie: 23 kwietnia: Czarni—Legja: 30 kwietnia: Pogoń—Warszawianka: 14 maja Czarni—Pogoń: 21 maja: Czarni—22 pp.; 25 maja: Pogoń—22 pp.; 28 maja: Czarni—Warszawianka; 11 czerwca: Pogoń—ŁKS; 25 czerwca: Pogoń—Czarni; 1 lipca: Czarni—ŁKS i 16 lipca: Pogoń—Legja.

W Siedlcach: 23 kwietnia: 22 pp.—Pogoń: 11 czerwca: 22 pp.—Czarni; 18 czerwca: 22 pp.—Warszawianka: 2 lipca: 22 pp.—Legja: 16 lipca: 22 pp.— ŁKS.

Majątek narodowy a oszczędzanie.

Żyjemy w okresie, który historja gospodarcza świata zalicza do jednych z najcięższych na przestrzeni ostatnich 150 lat. Od chwili przemiany produkcji pod wpływem rosnącego wciąż z żywiołową siłą maszynizmu — t. j. od ostatnich dziesiątków lat XVIII wieku — możnaby znaleść zaledwie jeden moment, który przypominałby może pod względem gospodarczym stan, w jakim świat znajduje się dzisiaj, a mianowicie bezpośrednią epokę po wojnach napoleońskich.

Mniej więcej od r. 1820 srożyć się zaczął w Europie kryzys, który również pociągnął za sobą liczne zamknięcia fabryk, spadek cen, bezrobocie i inne typowe skutki dla takiego stanu równowagi ekonomicznej. Ówczesny kryzys jednak obejmował tylko Europę, kiedy dziś cały świat ugina się pod jego ciężarem.

Ciekawym faktem jest, że sto lat temu mimo kryzysu poszczególne państwa stale zwiększały z roku na rok swój rozporządzalny zapas majątku narodowego.

Określenie to „majątek narodowy“ powstało pod wpływem pojęcia majątku indywidualnego poszczególnych jednostek. Ten ostatni składa się z określonej w pieniądzu wartości wszystkich przedmiotów posiadanych na własność przez daną jednostkę. Wzorem tego przyjętego powszechnie sposobu szacowania prywatnego majątku rozpoczęli niektórzy ekonomiści jeszcze w XVII wieku, jak np. W. Petty w Anglji, obliczać majątek narodowy, który wobec tego musiał obejmować **wszystkie dobra znajdujące się na terenie danego państwa, a których wartość można oszacować w pieniądzu i przedstawić jedną globalną sumą.**

Obliczenia takie dają niezmiernie ciekawy materjał statystyczny, który służy do wyciągnięcia szeregu ważnych dla społeczeństwa wniosków, jak np. jaka jest szybkość przyrostu majątku narodowego, t. j. inaczej mówiąc, ile i w jakim czasie społeczeństwo złożyło swoich oszczędności, dalej możemy dowiedzieć się **z jakich elementów w naturze te oszczędności składają się,** gdzie one w państwie głównie się koncentrują i t. d.

Najlepiej rozwinięte i najdokładniejsze obliczenia majątku narodowego posiadła Anglja.

W roku 1822, a więc w kilka lat po wojnach napoleońskich oszacował majątek narodowy Anglji Lowe na sumę **2,5 miljardów funtów,** co wynosiło przeciętnie na głowę mieszkańca 120 funtów majątku. Już w roku 1833 de Pebrer oblicza ten sam majątek narodowy na sumę **3,7 miljardów funtów** i 147 funtów na głowę ludności.

A więc w okresie 11lat, kiedy kryzys ponapoleoński dawał się najsilniej we znaki, majątek narodowy Anglji przyrósł o 27 funtów na każdego mieszkańca i o przeszło 1 miljard funtów w globalnej sumie. Jest to dowodem wielkiej zdolności oszczędzania, jaką naród angielski zawsze dawał i daje dziś jeszcze przykład innym narodom. Ten wypadek tak znacznego przyrostu majątku narodowego w okresie ciężkiego kryzysu nie jest w Anglji wyjątkowy. Weźmy drugi podobny okres między latami 1875—1885, kiedy to zaciążył nad całą Europą kryzys rolniczy pod wpływem ówczesnego stanu rynku amerykańskiego.

W 1875 r. majątek narodowy Anglji wyniósł, według R. Giffen'a, **8,5 miljardów funtów** i 250 funtów na głowę, a w 1885 r. — **10 miljardów i 270 funtów.** Znowu poważny przyrost majątku podczas kryzysowego dziesięciolecia!

Podobne zjawisko stałego przyrostu majątku narodowego, choćby w najcięższych dla całego gospodarstwa chwilach zaobserwowano również we Francji.

W 1872 r. jeden z ekonomistów, d'Avenel szacuje wartość ogólnego majątku narodowego Francji na **195 miljardów franków złotych,** a już w 1878 r. inny ekonomista — Vacher — podaje liczbę **260 miljardów franków.** Przed samą wojną światową obliczył Colson, że wartość majątku Francji dosięgła sumy aż **302 miljardów franków!**

Stany Zjednoczone pomnażały swój majątek narodowy jeszcze szybciej niż Anglja i Francja. Od roku 1850, odkąd ukazują się regularne, oficjalne obliczenia majątku narodowego za każdą dekadę lat, **najmniejszy przyrost majątku za 10-lecie na głowę wyniósł 11 proc.** W 1912 r. globalna suma majątku narodowego wyniosła **186 miljardów dolarów,** gdy jeszcze w 1850 r. niewiele przekraczała 7 miljardów.

Jeśli idzie o Polskę, to według obliczeń, wydanych w 1931 roku, ale niezbyt dokładnie opracowanych, majątek narodowy Polski wyniósł **137.5 miljardów złotych** obiegowych co zamienione na dolary wyraża się sumą **15.4 miljardów dolarów.** Przyjmując ludność Polski okrągło na 30 miljonów — wartość majątku narodowego na głowę wyniesie około 513 dolarów, gdy w Stanach Zjednoczonych wynosiła w 1922 r. 2.918 dolarów, we Francji w 1912 r. 1.620 dolarów i w Anglji w 1913 r. — 1.488 dolarów. Różnica między Polską a temi krajami jest aż nadto widoczna.

Jedna zasadnicza nauka płynie z porównania majątków narodowych innych krajów: nie wystarcza energja w działaniu wytwórczem, musi ona iść w parze z **zaciętem i stale wzmagającem się oszczędzaniem.**

Radjo.

Wtorek, 4 kwiecień 1933 r.

Kraków (312.8). G. 11.40 Przegląd Prasy i kom. meteor.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj., program na dz. bież.; 12.10 Płyty gramofonowe; 13.20 Transmisje z Warszawy; 15.35 „Najnowsze wydawnictwa“ omówi dr. A. Bar; 15.50 Płyty gramofonowe; 16.20 Transm. z Warsz. 17.55 Progr. na dzień nast. 18.00 Odczyt dla maturzystów z Warsz.: 18.20 Krakowskie wiadomości bieżące; 18.25 Muzyka lekka z Warszawy: 18.45 Odczyt p. t.: „Struktura gospodarcza L. O. P. P.“, wygłosi Dr M. Kesler: 19.00 „Stary Kraków“, gawęda w opracowaniu Dr. J. Dobrzyckiego; 19.15 Rozmaitości, komunikaty giełda zbożowa; 19.30 Transmisje z Warszawy.

Lwów. (380.7) G. 15.25 Kącik L. O. P. P.; 15.35 Giełda zbożowa; 16.05 Kwadrans akcji „Radjo — dzieciom“; 19.00 Skrzynka techniczna; 22.30 „Najnowsze przeboje pieśniarskie“.

Katowice, (408.7) G. 15.50 Bajeczki Cioci Heli dla dzieci; 19.00 Dr. O. Regorowiczowa: „Rzeczywistość i legenda średniowieczna jako tło „Żywych Kamieni“ Berenta“.

JADWIGA ROGUSKA-CYBULSKA. 75

Tajemnica Tatr.

(Powieść).

—oo—

— Kiedy ja pamiętam; — mówił jeszcze tamten z naciskiem — tylko nie mogę powiedzieć.

— Nie rozumiem pana...

— Bo on na nas wymógł słowo honoru, żeby o nim nikomu nic nie mówić — wtrącił szybko młodszy.

— Jak to? Tajemnica?... Ale przecież panowie przyszli tutaj, żeby...

— Żeby tylko powiedzieć, gdzie widzieliśmy go poraz ostatni, — mówił znowu starszy chłopiec stanowczym głosem, ściągając wargi.

— Bo pan chce dotrzymać słowa? Tak?

— Tak jest.

— Ależ tu chodzi o ratowanie człowieka! Zresztą... i tak dotrzymuje pan słowa tylko połowicznie!

— Do uratowania go chyba wystarczy powiedzieć, gdzie był widziany ostatnio — obstawał przy swojem gimnazista. — A co przedtem robił, nikomu nic do tego.

— Właśnie, że nie! Potrzebna nam jest ciągłość jego marszruty od chwili zaginięcia! Przecież według tego możemy powiązać razem wszystkie relacje i odgadnąć, czy ten sam chłopiec był widziany przy Czarnym Stawie, a potem na Hali, co i w Kościeliskiej! Pan tego nie rozumie?

Siódmoklasista stał pod pręgierzem utkwionego w nim badawczego wzroku taternika i milczał uparcie...

— Drogi młodzieńcze! — odezwał się wtedy starszy pan, który, stojąc tuż obok, przysłuchiwał się całej rozmowie. — Nie zawsze należy się trzymać litery przepisu. Czasem właśnie honor wymaga złamania obietnicy, danej w nieświadomości.

Ale gdy starszy z braci i na to nie wyrzekł ani słowa, wyrwał się młodszy, mówiąc z pośpiechem:

— Ja zaraz powiem! Myśmy go spotkali w Cichej Dolinie dnia 19-go. Szukaliśmy drogi, byliśmy strasznie głodni i on nas nakarmił swojemi zapasami, a potem wyprowadził przez Tomanową Przełęcz do Kościeliskiej Doliny. On nas uratował...

— Aa! To panowie jesteście tymi, którzy niedawno zabładzili w górach! — zawołał dyżurny. — I miało już po was iść Pogotowie. Panowie z bursy; tak?

— Właśnie, to my.

— Ahaa... A czemu on was prowadził aż na Kościeliska?

— Bo on miał tam jakiś interes — informował dalej młodszy z braci.

— Interes? Przez Cichą do Kościeliskiej?

— Mówił, że ma jakąś ważną wyprawę przed sobą. Ale więcej nic nie mówił. Wogóle otaczał się tajemniczością. Nawet nazwiska swojego nam nie chciał powiedzieć.

— Ah tak... — rozważał dyżurny, podnosząc brwi wysoko. — Wygląda to, jakby on się skradał przez góry, żeby nie być spotkanym... Może się gdzie ukrywa... A w którem miejscu panowie go zostawili w Kościeliskiej?

— Jak tylko zeszliśmy z Tomanowej i doszliśmy do jakiegoś krzyża koło drogi jezdnej.

— Do Krzyża Wincentego Pola?

— Ja nie wiem. Myśmy się nie zatrzymywali długo przy rozstaniu, bo deszcz zaczął padać. Ah, i jeszcze...

— No, proszę; niech pan wszystko powie.

— I on mówił nam wtedy, że tam, dokąd on idzie, deszcz mu nic nie będzie szkodził.

— Ah!... Już wiem! — zawołał nagle dyżurny, strzepnąwszy palcami.

— Mylna Groa? — zapytał żywo starszy pan, utkwiwszy w niego wzrok zaciekawiony.

— Ja tak myślę — odparł tamten. — Wybierał się do grot, bo o nich czytał w pańskim „Przewodniku“: a zabłądzić i utknąć mógł tylko w Mylnej.

Po tych słowach zaczął coś pisać z pośpiechem w księdze protokółu. Po chwili wstał szybko.

— Dziękuję panom — rzekł krótko, zwracając się tylko do młodszego z braci i do pana w okularach. — Te dwa raporty powiedziały nam bardzo wiele.

— Jak pan myśli, czy...

— Jeżeli zabłądził w Mylnej, to możemy go jeszcze znaleźć żywego. Chociaż... to już sześć dni temu, jak on przepadł... Mógł poprostu zamrzeć z głodu i z pragnienia.

— Ah, Boże!... A myśmy mu tak spustoszyli jego zapasy! — zawołał młodszy uczeń strapiony.

— To też obowiązkiem panów było w tym wyjątkowym wypadku słowa nie dotrzymać — zakończył starszy pan z naciskiem, żegnając się i wychodząc, podczas gdy dyżurny ujął słuchawkę telefoniczną i nakręcił szybko numer w automacie.

Ostatnim zdaniom rozmowy przysłuchiwała się z uwagą pani Wrażewska, która już przed chwilą niepostrzeżenie weszła do biura. Powracała z wywiadu od rodziców zabitego chłopca, na którym przekonała się, że nie znał on Władka, ani z jego planami nie miał nic wspólnego. Z tem większą więc radością dowiedziała się o zebranych w biurze poszlakach, które wydawały się jej niezmiernie ważne i wiarogodne.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dział Młodych.

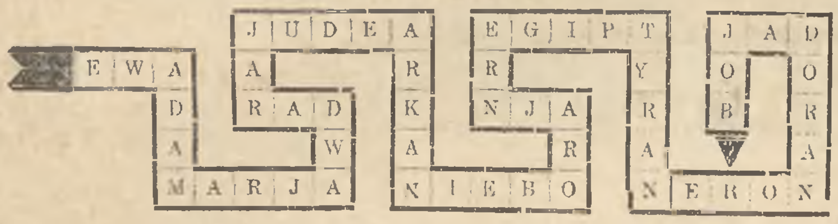
Pod redakcją Konrada Nawry.

Zagadki, to zadania dość nieuchwytne...

Mimo drobnych omyłek w układzie tabelarycznym zadań, otrzymaliśmy jak zwykle znaczną ilość rozwiązań. Werset **konikówki** brzmi następująco: „Czyń każdy w kółku swojem, co każe duch Boży, a całość sama się złoży". — **Łamigłówka sylabowa** dawała słowa, których pierwsze litery składały się na nazwisko słynnego śpiewaka **Jana Kiepury**. Oto one: Jacenty; arena; Neron; kapota; ironja; era; potop; Ural; radjo; aromat. Rozwiązanie wężykówki dajemy poniżej:

Wężykówka.

układu Awos'a (Dąbrowa Górnicza).

Co do **łańcuszków** z ub. numeru, to zamieniały się one u niektórych w prawdziwe łańcuchy — tyle zawierały ogniw. Kto jednak poprawnie doszedł do wytkniętego celu, — temu zadanie policzono na korzyść. Podajemy niżej „skondensowane" przejście od **okna** do **wazy** i od **kawy** do **sali**:

ok-no	**ka-wa**
no-ra	**wa-ga**
Ra-wa	**ga-ma**
wa-za	**ma-sa**
	sa-la

A teraz przedstawiamy rozwiązanie **magicznego kwadratu**, którego przekątne litery dają imię i nazwisko dzielnego króla Stefana Batorego:

Magiczny kwadrat.

B	U	R	G	A	S
K	A	R	E	T	A
P	A	T	E	N	A
L	O	F	O	T	Y
K	A	M	E	R	A
N	U	M	E	R	Y

Anagramy Awosa były miłe i łatwe do „zgryzienia". Trzyliterowe słowo pierwszego anagramu — to **akr**, który zamienia się w „kra" i „rak" i „kar". W następnym anagramie mamy: **arak, arka, kara, Akra.** Jak widzimy, to i ten rodzaj zadań jest właściwie typem przemian, tylko z tą różnicą, że samo słowo trzeba odgadnąć...

Wreszcie zabieramy się do zagadek. Zagadki mają tę cechę, że są o wiele bardziej **nieuchwytne**, niż inne zadania. Rozwiązań może być mnóstwo; niekiedy wynik zależy od **dowcipu rozwiązującego**. Często niema najdrobniejszych wskazówek, na których możnaby oprzeć logiczny gmach rozwiązania. Np. taka zagadka: **jaki dzień jest najdłuższy?** Odpowiedź jest żartobliwa: **ty-dzień.** A czemu nie **gru-dzień?!** — jak pisze nam jeden z czytelników. Zgoda! W myśl zagadki i grudzień zalicza się do dni, bo zawiera słówko: **dzień**... Tak samo **koniem bez nóg** jest **okoń**, zaś kij sękaty z dwóch zwierząt (raczej z ptaka i zwierzęcia) — to **kos-tur**; wreszcie na frapujące pytanie: **co jest z byka i co z owiec** — odpowiedziano chórem: **bykowiec.**

Drabinka.

R A D O M
R A B K A
D O M E K
K O L E J
O M L E T

Na tem zakończyliśmy omawianie naszych zadań z zeszłego numeru; dziś dajemy nowy zbiór zadań i spodziewamy się, że spotka się on z uznaniem naszych miłych czytelników.

DOBRE ROZWIĄZANIE ZADAŃ NADESŁALI:

Z. Baumówna (Milówka k. Żywca), **J. Bukowski** (Nowy Sącz), **K. Gaudnikówna** (Katowice), **M. i R. Rzącowie** (Jasło), **W. Sowa** (Dąbrowa Górnicza), **A. Szeworski** (Nowy Sącz), **E. Wilk** (Grębów); z **Krakowa: J. Bocheński, Z. Filus, J. Fusiecki, Z. Jałowiec; W. Mossoczy; J. Neidrówna, Z. Perzesty, S. Skorupiński, K. Pustelnik; P. Pytel; Z. Stankowicz; B. Szczudłówna, J. Weissman i J. Danek.**

NAGRODY WYLOSOWALI:

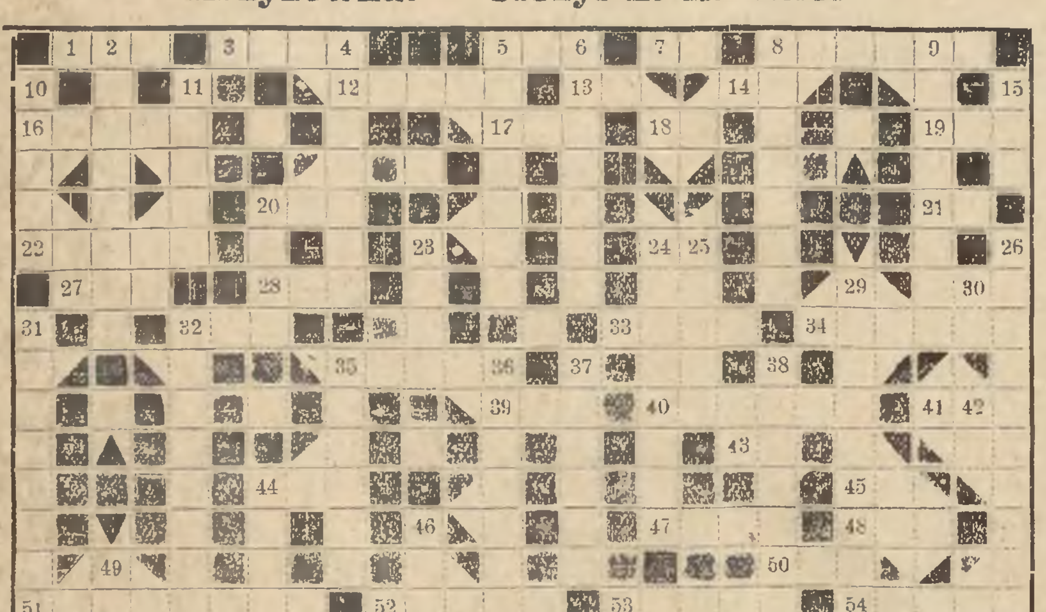
Nagrodę książkową: **J. Bukowski** (N. Sącz), wolny wstęp do kina „Świt": **J. Neidrówna** (Kraków).

Czy dzisiejsze zadania są trudne?

PROSIMY UPRZEJMIE O ZAPOZNANIE SIĘ Z PONIŻSZYM ZBIOREM.

Chociaż już dzień pierwszego kwietnia minął, dajemy dziś okolicznościowe zadania na „prima aprilis". Trudno bowiem odkładać do przyszłego roku np. tak piękną krzyżówkę naszego współpracownika z Zatora:

Krzyżówka. — Ułożył E. K. Zator.

Znaczenie wyrazów; poziomo: 1. skrót instytucji oszczędnościowej; 3. dopływ Wisły; 5. płomień; 7. miara powierzchni; 8. pierwiastek chemiczny; 12. ballada Mickiewicza; 13. rzeka w Rosji; 14. rzeka w Finlandji; 16. roślina; 17. rasa psa (wspak); 18. dawny bóg egipski; 19. tyle (w jęz. mart.); 20. roślina jadalna; 21. najwyższa figura w kartach; 22. kawaler; 27 skrót instytucji kolejowej; 28 tafla lodu (wspak). 30. ta (w jęz. mart.); 32. dawna miara odcinka; 33. imię arabskie; 34 marka auta (fonet); 35. miasto w Polsce; 39. pierwiastek chemiczny (wspak); 40. imię żeńskie hiszpańskie; 41. ptak domowy; 43. spółgłoska (fonet.); 44. rzeka w Rosji; 45. na (w jęz. obcym); 47. pierwsza mityczna ofiara awjatyki; 48. zwierzę szlachetne; 50. służy do spajania; 51. autor „Księdza Marka"; 52. walka narodów; 53. zwierzęta rzeczne; 54. święty obraz rosyjski (wspak).

Pionowo: 2. znany satyryk i bajkopisarz polski; 4. roślina lecznicza; 5. marynarz; 6. kraj w Afryce; 8. pojazd; 9. cykl obrazów Grottgera; 10. władca arabski; 11. zniżka; 15. litera grecka (fonet.); 20. bożek asyryjski; 23. monarcha; 24. zwycięzca z pod Kałuszyna; 25. oklaski; 26. najwybitniejszy Polak współczesny; 29. choroba oczu; 30. on (w jęz. obcym); 31. krzew, z którego owoców robi się wino; 32. sztuka lepienia gliny; 35. muzyk niemiecki; 36. litera grecka; 37. parawan, zasłona; 38. podbiegunowy; 42. domek pszczół; 11. przyrząd sportowy; 46. ogród zwierzęcy; 49. litera grecka (fonet.).

§

Jeszcze jedną kompozycję prima-aprilisową dał nam **W. Sowa** z Dąbrowy Górn. Jest to:

AKROSTYCHOWA ZAGADKA.

Poraz pierwszy takie wiersze
Rymem kreślę, a zaś pierwsze
Ich litery (strofek cztery)
Macie zgadnąć bez maniery...
A więc napisz, rozwiązanie
Akrostychu, zacny panie,
Panieneczko i studencie,
Raźno — tylko się nie zmęczcie!
Ile dacie odpowiedzi?
Lecz czy trafne? Cenzor śledzi
I oceni wasze listy —
Sens — choć skryty — oczywisty...

Po trudach krzyżówki taka akrostychowa zagadka jest prawdziwem wytchnieniem, nieprawda?

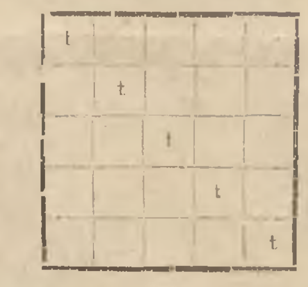
Ale już dawno nie mieliśmy **przemian**. Podaje nam dwie przemiany **Kurosziwo**. Trzeba przyznać, że brzmią one groźnie i sensacyjnie, bo chodzi o to, by zmienić: **brat** na **drab** i **lalka** na **pasta**. Zgóry zaznaczamy, że przemiany powyższe należy przeprowadzić **tylko na papierze.**

Stanowczo łagodniejszą **przemianę** proponuje **F. Wilk** z Grębowa: Jak **mama** poszła na **targ?** (**mama — targ**).

Z. Stankowicz przesyła nam **domyślankę**, którą zamieszczamy poniżej:

Domyślanka.

UŁOŻYŁ STANKOWICZ.

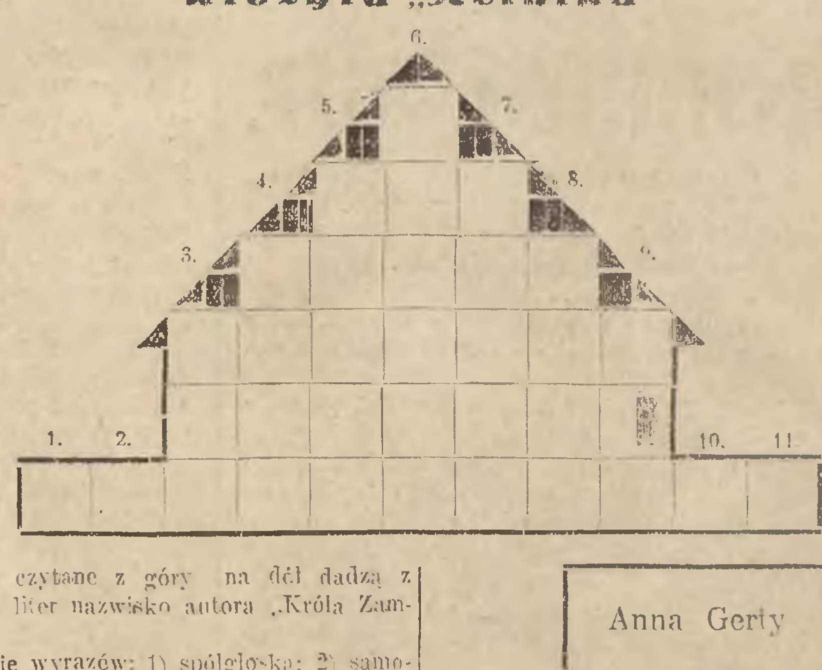
Znaczenie wyrazów: 1. ustalona zapłata; 2. bogini starożytnej Grecji; 3. stara, cenna rzecz; 4. inaczej rodzaj, gatunek; 5. waga złota.

Zagadki Kurosziwy są bardzo łatwe: 1) **W jakim miesiącu jedzą ludzie najmniej i dlaczego? 2) Do jakich beczek nie można nalać wina?**

A oto **domek Helutki:**

Domek.

Ułożyła „Helutka"

Wyrazy czytane z góry na dół dadzą z końcowych liter nazwisko autora „Króla Zamczyska".

Znaczenie wyrazów: 1) spółgłoska; 2) samogłoska. 3) ptak śpiewający; 4) inaczej zimno; 5) inaczej manekin. 6) polecenie; 7. niezdrowy; 8) żyje w Afryce; 9) inaczej przeznaczenie; 10) spółgłoska; 11) samogłoska.

Na zakończenie podajemy dwie **wizytówki** układu **Helutki.** Należy odgadnąć państwa

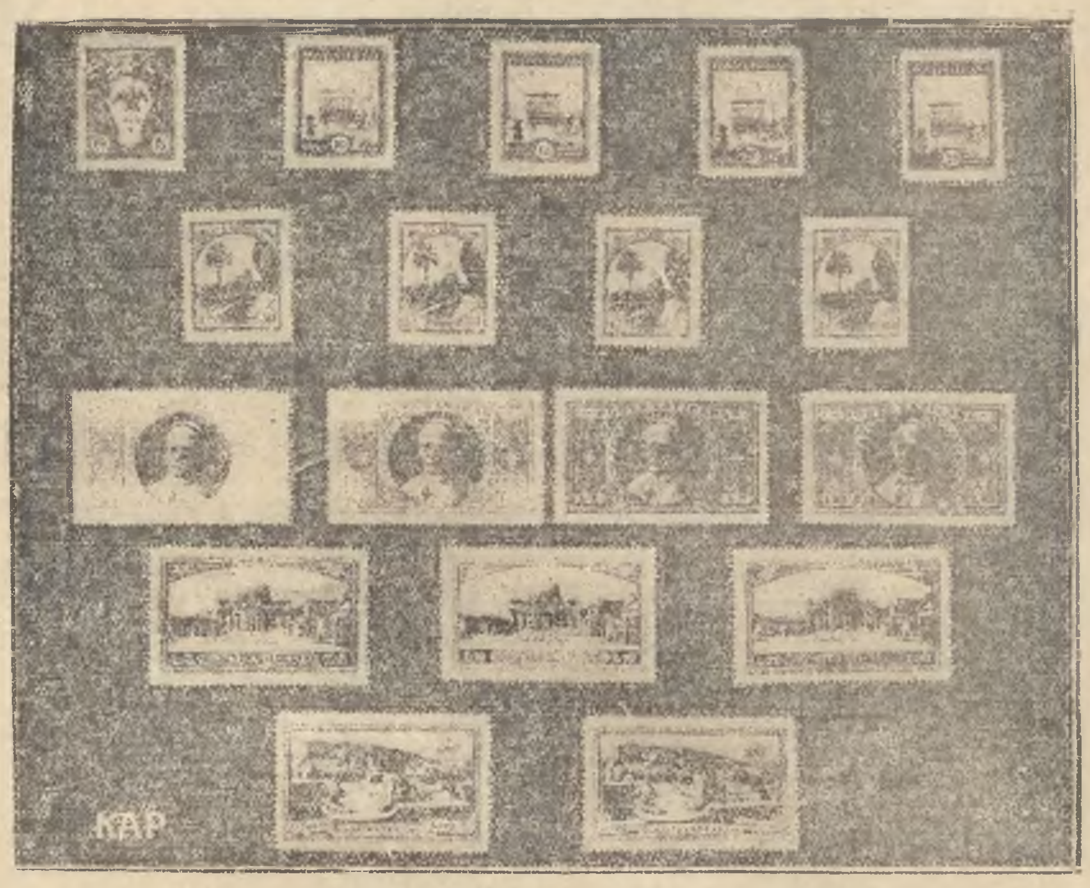
Wizytówki.

Zula Newee

Anna Gerty

Tyle zadań na ten raz. Zwracamy uwagę, że najbliższy numer „Działu Młodych" ukaże się w numerze wielkanocnym „Głosu Narodu"; prosimy tedy o **jaknajwcześniejsze przesyłanie zadań**, gdyż z powodu nawału pracy materjał będzie musiał iść wcześniej do składania.

Nowe znaczki watykańskie

wchodzące w obieg z dniem 1-go kwietnia bieżącego roku.

Wydawca za „Głos Narodu" Skę z ogr. odpow. S. Holeksa. Redaktor odpowiedz. Dr Józef Warchałowski. Drukarnia „Głosu Narodu" pod zarz. R. Ferka.